

ผลการใช้วิธีสอนแบบพาโนรามาพร้อมกับเทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อ
ความสามารถ การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสระไคร
จังหวัดนครศรีธรรมราช*

THE EFFECTS OF USING PANORAMA TEACHING METHOD TOGETHER
WITH GRAPHIC MAPPING TECHNIQUE ON THAI LANGUAGE
INTERPRETIVE READING ABILITY AND CONCLUSION WRITING ABILITY
OF PRATHOM SUKSA IV STUDENTS AT WAT SRAKRAI SCHOOL IN
NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

รุ่งทิวา ฉิมกุล

Rungthiwa Chimkool

สุวรรณี ยะหะกร

Suwannee Yahakorn

อภิรักษ์ อนะมาน

Apirak Anaman

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Sukhothai Thammathirat Open University, Thailand

E-mail: palmypalm@live.com

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสระไคร จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากวิธีสอนแบบพาโนรามาพร้อมกับเทคนิคผังกราฟิก และ 2) เปรียบเทียบความสามารถการเขียนสรุปความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสระไคร จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนจากวิธีสอนแบบพาโนรามาร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนวัดสระไคร จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 30 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีสอน

* Received 16 April 2020; Revised 15 May 2020; Accepted 4 June 2020

แบบพาโนรามาพร้อมกับเทคนิคผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 9 แผน รวมทั้งสิ้น 18 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความเป็นแบบทดสอบ ก่อนเรียนและหลังเรียน และ 3) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนสรุปความ ภาษาไทยเป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า: 1) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนโดยใช้วิธีสอนแบบพาโนรามาพร้อมกับเทคนิคผังกราฟิก สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และ 2) ความสามารถในการเขียนสรุปความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนโดยใช้วิธีสอนแบบพาโนรามาพร้อมกับเทคนิคผังกราฟิก สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

คำสำคัญ: วิธีสอนแบบพาโนรามา, เทคนิคผังกราฟิก, การอ่านจับใจความ, การเขียนสรุปความ, ภาษาไทย

Abstract

The objectives of this research were 1) to compare interpretive reading abilities of Prathom Suksa IV students at Wat Srakrai School in Nakhon Si Thammarat province before and after learning from the Panorama teaching method together with graphic mapping technique; and 2) to compare conclusion writing abilities of Prathomsuksa IV of Wat Srakrai School in Nakhon Si Thammarat province during before and after learning from the Panorama teaching method together with graphic mapping technique. The research sample consisted of 30 Prathom Suksa IV students in an intact classroom of Wat Srakrai School in Nakhon Si Thammarat province during the first semester of the 2019 academic year, obtained by cluster random sampling. The employed research instruments were 1) learning management plans in the Thai Language Learning Area at Prathom Suksa IV level by using the Panorama teaching method together with graphic mapping technique; for Prathom Suksa IV students, consisting of 9 lesson plans ,for total 18 hours. 2) an interpretive reading ability test is pre – test and post – test; and 3) a Thai language conclusion writing ability test is pre – test and post – test .Statistics employed for data analysis were the mean, standard deviation, and t – test.

Research findings showed that: 1) the post – learning interpretive reading ability of Prathom Suksa IV students by using the Panorama teaching method together with graphic mapping technique was significantly higher than their pre – learning counterpart ability at the .05 level of statistical significance; and 2) the post – learning Thai language conclusion writing ability of students of Prathom Suksa IV was significantly higher than their pre – learning by using the Panorama teaching method together with graphic mapping technique counterpart ability at the .05 level of statistical significance.

Keywords: Panorama Teaching Method, Graphic Mapping Technique, Interpretive Reading Ability, Conclusion Writing Ability, Thai Language

บทนำ

การอ่านจับใจความมีความสำคัญในชีวิตประจำวันของผู้ใฝ่ใจหาความรู้อยู่เสมอ นอกจากนั้นยังเป็นเครื่องมือสำหรับให้ผู้อ่านได้มาซึ่งความรู้ แล้วยังช่วยให้จิตใจมีความสุข และเพลิดเพลินอีกด้วย บุคคลที่ผ่านพ้นวัยเรียนไปแล้วถ้ามีนิสัยรักการอ่านหนังสือก็จะเป็นผู้ที่มีความรู้ทันสมัย ไม่ล้าหลัง ฉะนั้นนักเรียนควรได้รับการชี้แจงให้เข้าใจว่า การอ่านจับใจความ คือ การได้รับความรู้สึกนึกคิดของคนทั้งในอดีตและปัจจุบัน และได้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ที่ต้องการทราบ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มพูนสติปัญญาของนักเรียนเอง ด้วยเหตุนี้ ครูผู้สอนจึงมีหน้าที่อบรมให้นักเรียนมีเจตคติและมีนิสัยที่ดีในการอ่านหนังสือและให้รู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อประโยชน์แก่ชีวิตนักเรียนในปัจจุบันและอนาคต (ฐะปะนีย์ นาครทรรพ, 2547) นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มาตรฐาน ท 1.1 ตัวชี้วัด ป.4/3 – ป.4/6 ได้กำหนดให้นักเรียนอ่านจับใจความจากสื่อ ต่าง ๆ ได้แก่ เรื่องสั้น ๆ เรื่องเล่าจากประสบการณ์ นิทานชาดก บทความ บทโฆษณา งานเขียนประเภท โน้มน้าวใจ ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน สารคดีและบันเทิงคดี เพื่อตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านโดยระบุเหตุผลประกอบ และสรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551)

การเขียนสรุปความมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาและการสื่อสารในชีวิตประจำวันเพราะจะช่วยให้จดจำสาระสำคัญจากสิ่งที่ได้ฟังและอ่านทำให้สื่อความหมายเข้าใจดีขึ้นและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้ทั้งที่เป็นวิชาการและไม่เป็นวิชาการ (รุ่งนภา โภกะพันธ์, 2552) ในส่วนของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มาตรฐาน ท 2.1 ตัวชี้วัด ป.4/4

ได้กำหนดให้นักเรียนเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ เช่น นิทาน ความเรียงประเภทต่าง ๆ ประกาศ จดหมาย คำสอน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551)

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนภาษาไทยได้จัดการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนวัดสระไคร จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังมีปัญหาทางการอ่าน จับใจความและการเขียนสรุปความ ซึ่งจากการประเมินความสามารถทักษะการอ่านเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2561 ของโรงเรียนวัดสระไคร อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่านักเรียนมีผลการประเมินการอ่านเขียนภาษาไทยอยู่ในระดับดี เพียงร้อยละ 48.27 นอกจากนั้นอยู่ในระดับพอใช้และปรับปรุงถึงร้อยละ 51.72 ผลการประเมินการเขียนสื่อความอยู่ในระดับดีมากเพียงร้อยละ 34.48 นอกจากนั้นอยู่ในระดับดี พอใช้และปรับปรุงถึงร้อยละ 65.51 (โรงเรียนวัดสระไคร, 2561) ปัญหาดังกล่าวเมื่อวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนต่ำ เนื่องจากนักเรียนไม่สามารถอ่านจับใจความได้และไม่สามารถเขียนสรุปความได้ มักจะคัดลอกข้อความในการเขียน ไม่สามารถสรุปความด้วยสำนวนตนเองได้ รวมทั้งการใช้ภาษาและเขียนสะกดคำผิด ตลอดจนเทคนิคและวิธีการสอนที่ไม่เหมาะสมกับผู้เรียนทำให้ไม่สามารถให้นักเรียนอ่านจับใจความและเขียนสรุปความได้ หากละเอียดจะส่งผลกระทบต่อการศึกษาในระดับชาติ (O – NET) ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมีรูปแบบข้อสอบปรนัยในสาระการอ่าน และข้อสอบอัตนัยในสาระการเขียน ซึ่งเป็นการเขียน สรุปความโดยตรง

ผู้วิจัยได้ตระหนักและเห็นความสำคัญดังกล่าวจึงได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับวิธีการสอนอ่านและเขียน พบว่ามีหลายวิธี แต่ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการใช้วิธีสอนแบบ พาโนรามา เป็นการสอนที่ผู้สอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน มีโอกาสได้ฝึกฝนก่อนที่นักเรียนจะอ่านด้วยตนเองตามลำพัง โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้จัดกิจกรรมการอ่าน และให้คำแนะนำรายละเอียดทุกขั้นตอนตลอดชั่วโมงเรียน หลังจากนั้นนักเรียนจะฝึกฝนด้วยตนเอง (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2553) วิธีสอนแบบพาโนรามา มีลำดับขั้นตอน 3 ขั้นตอนใหญ่ และ 8 ขั้นตอนย่อย คือ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม จะมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย โดยที่ครูและนักเรียนช่วยกันกำหนดในการอ่าน เพื่อหารายละเอียด หรืออ่านเพื่อหาข้อมูล จากนั้นจะเป็นการปรับความเร็วในการอ่านโดยดูจากจุดมุ่งหมายที่กำหนดซึ่งยืดหยุ่นได้ตามความยากง่าย ของเนื้อหา ในลำดับต่อไปจะเป็นการตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน ในขั้นที่ 2 คือ ขั้นอ่าน จะมีการสำรวจข้อความ ที่อ่าน รายละเอียดของเรื่องที่อ่าน และการคิดตามโดยจับความคิดหลักและเรื่องราวต่าง ๆ เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของตนเองเพื่อให้เข้าใจดียิ่งขึ้น และตามด้วยการจดบันทึก นักเรียนบันทึกสิ่งที่น่าสนใจลงในหนังสือหรือสมุดบันทึกเพื่อเป็นการช่วยเตือนความจำ ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป เป็นการจำโดยครูเน้นให้นักเรียนทบทวนความจำ

จากการบันทึกโดยแยกแยะจุดสำคัญของเรื่องให้เป็นระบบ และตามด้วยการประเมินผล เพื่อประเมินว่านักเรียนได้อ่านตรงตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ (ปิยะตา พงศ์สุชาติ, 2555)

การนำเทคนิคผังกราฟิกมาใช้ในการจัดการเรียนรู้เป็นที่นิยมอย่างมากในปัจจุบัน เพราะผังกราฟิกเป็นเครื่องมือช่วยแสดงความคิดที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมที่สามารถเห็นได้ชัดเจนโดยแสดงในลักษณะของ ผังรูปแบบต่าง ๆ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำข้อมูลที่อยู่อย่างกระจัดกระจายมาจัดให้เป็นระเบียบ สื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันของเนื้อหาหรือข้อมูล ทำให้เกิดความเข้าใจและจดจำความรู้เนื้อหาสาระนั้น ๆ ได้ง่ายและยาวนาน (ปิ่นชิตา สุกดำ, 2556) เทคนิคผังกราฟิกเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจเนื้อหา และมีทักษะในการคิดพัฒนาการเรียนรู้เพื่อสร้างความเข้าใจในสิ่งที่เรียนเพิ่มความจำได้อย่างถาวร ผู้เรียนสามารถนำผังกราฟิกที่มีประสิทธิภาพที่จะช่วยให้มองเห็นว่าความคิดย่อยของแต่ละส่วนมีความเชื่อมโยงกันเป็นเรื่องใหญ่นอกจากนี้ยังช่วยให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความคิดได้อย่างมีเหตุผล (อมรรัตน์ จิตตะกาล, 2556)

ผู้วิจัยจึงสนใจวิธีสอนแบบพาโนรามาพร้อมกับเทคนิคผังกราฟิก ที่มีต่อการอ่านจับใจความและ การเขียนสรุปความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสระใคร จังหวัดนครศรีธรรมราช เนื่องจากการสอนดังกล่าวมีขั้นตอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านจับใจความและสามารถเขียนสรุปความจากการอ่านได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสระใคร จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีสอนแบบพาโนรามาพร้อมกับเทคนิคผังกราฟิก
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการเขียนสรุปความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสระใคร จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีสอนแบบพาโนรามาพร้อมกับเทคนิคผังกราฟิก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้วิธีสอนแบบพาโนรามาพร้อมกับเทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถ การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในเครือข่ายที่ 7 อำเภอเฉลิม พระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 7 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 128 คน จัดชั้นเรียนแบบ คณะความสามารถ

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนวัดสระใคร จำนวน 30 คน โดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

2. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Experiment Research) ใช้รูปแบบการทดลองแบบกลุ่ม ทดลองกลุ่มเดียว (One Group Pretest – Posttest Design) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รูปแบบการวิจัย

สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
T1	X	T2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย มีดังนี้

T1	หมายถึง	การทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest)
X	หมายถึง	วิธีสอนแบบพาโนรามาพร้อมกับเทคนิคผังกราฟิก
T2	หมายถึง	การทดสอบหลังการทดลอง (Posttest)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีสอนแบบพาโนรามาพร้อมกับเทคนิคผังกราฟิก แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทย และแบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนสรุปความภาษาไทย ซึ่งมีวิธีการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีสอนแบบพาโนรามาพร้อมกับเทคนิคผังกราฟิก ซึ่งผู้วิจัยจัดทำขึ้นเองโดยมีขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 2) วิเคราะห์มาตรฐาน การเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสระใคร จังหวัดนครศรีธรรมราช ในสาระการอ่านและสาระการเขียน เกี่ยวกับการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความภาษาไทย 3) ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบพาโนรามาพร้อมกับเทคนิคผังกราฟิก เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล 4) ศึกษาเอกสาร หนังสือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความภาษาไทย วิธีสอนแบบพาโนรามาพร้อมกับเทคนิคผังกราฟิก 5) กำหนดเนื้อหา คัดเลือกผังกราฟิกที่เหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกเนื้อหาประเภท นิทาน บทความ และข่าว และเลือกรูปแบบผังกราฟิก ประเภท แผนผัง

ความคิด และ 6) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบพาโนรามาพร้อมกับเทคนิคผังกราฟิก จำนวน 9 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 18 ชั่วโมง โดยกำหนดให้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 – 3 เป็นการอ่านจับใจความและเขียนสรุปความจากนิทาน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 – 6 เป็นการอ่านจับใจความและเขียนสรุปความจากบทความ และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 – 9 เป็นการอ่านจับใจความและเขียนสรุปความจากข่าว

3.2 แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทย เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือกโดยมีขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาจุดประสงค์ในการสอนอ่านจับใจความโดยให้สอดคล้องกับสาระ การเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ศึกษาหลักการสร้างแบบทดสอบ เทคนิคการเขียนข้อสอบ และวิธีการใช้แบบทดสอบจากหนังสือ เอกสาร วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย 2) สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถ การอ่านจับใจความภาษาไทย ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ในสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก เป็นแบบทดสอบฉบับก่อนเรียน 1 ฉบับ และแบบทดสอบฉบับหลังเรียน 1 ฉบับ เป็นแบบทดสอบคู่ขนาน จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 30 ข้อ โดยวัดคุณลักษณะของความสามารถในการอ่านจับใจความ ด้านการตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน จำนวน 18 ข้อ ประกอบด้วย ความจำ ความเข้าใจ ประยุกต์ใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า คุณลักษณะละ 3 ข้อ แยกข้อเท็จจริง จำนวน 2 ข้อ แยกข้อคิดเห็นจำนวน 2 ข้อ คาดคะเนเหตุการณ์ จำนวน 2 ข้อ ระบุเหตุผล จำนวน 2 ข้อ สรุปความรู้ จำนวน 2 ข้อ และสรุปข้อคิด จำนวน 2 ข้อ 3) นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบรูปแบบ สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้ แล้วปรับปรุงแก้ไขตามที่ได้รับคำแนะนำ จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00 4) นำแบบทดสอบที่ได้รับการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ มาทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนตรอ จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์หาความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยแบบทดสอบก่อนเรียนมีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.23 – 0.70 และมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.53 และแบบทดสอบหลังเรียนมีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.23 – 0.63 และมีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.25 – 0.38 5) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับตามสูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson Method) จากสูตร KR 20 ซึ่งแบบทดสอบก่อนเรียนมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.84 และแบบทดสอบหลังเรียนมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.89 และ 6) นำแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความทั้งสองฉบับไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บและรวบรวมข้อมูล

3.3 แบบทดสอบวัดความสามารถเขียนสรุปความภาษาไทย เป็นแบบทดสอบอัตนัย ชนิดเขียนตอบ โดยมีขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 2) ศึกษาการทำแบบทดสอบวัดความสามารถเขียนสรุปความภาษาไทย จากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 3) สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถเขียน สรุปความภาษาไทย ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย ฉบับก่อนเรียนจำนวน 3 ข้อ และฉบับหลังเรียน จำนวน 3 ข้อ 4) นำแบบทดสอบวัดความสามารถเขียนสรุปความภาษาไทยที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้และนำไป ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ 5) นำแบบทดสอบวัดความสามารถเขียนสรุปความภาษาไทย ที่ได้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบพิจารณาความถูกต้อง เหมาะสมของภาษาที่ใช้ ซึ่งมีค่า ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.66 – 1.00 6) นำแบบทดสอบวัดความสามารถ เขียนสรุปความภาษาไทยที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว นำมาคัดเลือกให้เหลือฉบับก่อน เรียน 1 ข้อ และ ฉบับหลังเรียน 1 ข้อ 7) นำแบบทดสอบวัดความสามารถเขียนสรุปความ ภาษาไทยที่คัดเลือกไว้ไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดดอนตรอ จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ ตามสูตรสูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาช (Cronbach Alpha Coefficient) ซึ่ง แบบทดสอบก่อนเรียนมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.94 และแบบทดสอบหลังเรียนมีค่าความ เชื่อมั่น อยู่ที่ 0.96 และ 8) นำแบบวัดความสามารถเขียนสรุปความทั้งสองฉบับไปใช้จริงกับกลุ่ม ตัวอย่างเพื่อเก็บและรวบรวมข้อมูล (Cronbach, L. J., 1990)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

4.1 ปฐมนิเทศนักเรียนที่จะทำการทดลองเกี่ยวกับการสอนอ่านจับใจความ และการเขียน สรุปความภาษาไทย โดยใช้วิธีสอนแบบพาโนรามา ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก

4.2 นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถ การอ่านจับใจความภาษาไทย และแบบทดสอบวัดความสามารถเขียนสรุปความภาษาไทย ฉบับก่อนเรียน ตรวจให้คะแนน เก็บไว้เป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียน

4.3 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยทำ การทดลองตาม แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีสอนแบบพาโนรามาร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก จำนวน 9 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 18 ชั่วโมง

4.4 หลังเสร็จสิ้นการทดลองให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบหลังเรียน ด้วยแบบทดสอบ วัดความสามารถอ่านจับใจความภาษาไทย และแบบทดสอบวัดความสามารถ

การเขียนสรุปความภาษาไทย ฉบับหลังเรียน และตรวจให้คะแนนเก็บไว้เป็นคะแนนทดสอบหลังเรียน

4.5 นำคะแนนที่ได้จากการตรวจแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทยและแบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนสรุปความภาษาไทย มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

5.1 เปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสระไคร่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีสอนแบบพาโนรามาพร้อมกับเทคนิคผังกราฟิก โดยวิธี การทดสอบค่า T – Test โปรแกรม SPSS

5.2 เปรียบเทียบความสามารถการเขียนสรุปความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสระไคร่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีสอนแบบพาโนรามาพร้อมกับเทคนิคผังกราฟิก โดยวิธี การทดสอบค่า T – Test โปรแกรม SPSS

ผลการวิจัย

รายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนวัดสระไคร่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีสอนแบบ พาโนรามาพร้อมกับเทคนิคผังกราฟิก

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีสอนแบบพาโนรามาพร้อมกับเทคนิคผังกราฟิก โดยใช้สถิติ t – test กรณีกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน ดังปรากฏผลในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีสอนแบบพาโนรามาพร้อมกับเทคนิคผังกราฟิก

คะแนน	N	(\bar{x})	S.D.	t
ทดสอบก่อนเรียน	30	11.43	3.41	
ทดสอบหลังเรียน	30	15.80	4.23	10.346*

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ยของการทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมที่ใช้วิธีสอนแบบพหุโนรามาร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 11.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 3.41 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 15.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 4.23 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการทดสอบค่า t – test แบบ Dependent พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ตอนที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการเขียนสรุปความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสระใคร จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีสอนแบบพหุโนรามาร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถการเขียนสรุปความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีสอนแบบพหุโนรามาร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกโดยใช้สถิติ t – test กรณีกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน ดังปรากฏผลในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความสามารถการเขียนสรุปความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีสอนแบบพหุโนรามาร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก

คะแนน	N	(\bar{X})	S.D.	t
ทดสอบก่อนเรียน	30	6.90	2.81	
ทดสอบหลังเรียน	30	9.97	3.34	10.370*

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ยของการทดสอบวัดความสามารถการเขียนสรุปความภาษาไทย ของนักเรียนก่อนการจัดกิจกรรมที่ใช้วิธีสอนแบบพหุโนรามาร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 6.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.81 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 9.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 3.34 เมื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการทดสอบค่า t – test แบบ Dependent พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความสามารถด้านการเขียนสรุปความภาษาไทยของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้วิธีสอนแบบพาโนรามา ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถ การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสระใคร จังหวัดนครศรีธรรมราช อภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีสอนแบบพาโนรามา ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่ผลการวิเคราะห์เป็นเช่นนี้เนื่องจากการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบพาโนรามาเป็นการสอนที่ผู้สอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน มีโอกาสได้ฝึกฝนก่อนที่นักเรียนจะอ่านด้วยตนเองตามลำพังโดยผู้สอนเป็นเพียงผู้จัดกิจกรรมการอ่าน และให้คำแนะนำรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนตลอดชั่วโมงเรียน หลังจากนั้นนักเรียนจะฝึกด้วยตนเอง เริ่มต้นด้วยขั้นเตรียมตอนแรกจะมีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่านทำให้นักเรียนได้รู้ว่่านักเรียนจะอ่านเรื่องนี้ไปเพื่ออะไร จากนั้นนักเรียนก็เริ่มปรับความเร็วในการอ่านเพื่อให้เข้าใจเรื่องราวคร่าว ๆ หลังจากนั้นนักเรียน จะเข้ากลุ่มเพื่อร่วมกันตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งคำถามที่นักเรียนตั้งเป็นใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ และผลเป็นอย่างไร ซึ่งในขั้นตอนการตั้งคำถามนี้ในช่วงแรกนักเรียนจะตั้งคำถามไม่ค่อยได้ ครูผู้สอนจึงแนะนำและยกตัวอย่างการตั้งคำถามให้กับนักเรียน จนกระทั่งนักเรียนสามารถตั้งคำถามได้จนเกิดความชำนาญ เมื่อถึงขั้นอ่านนักเรียนจะร่วมกันสำรวจเรื่องที่อ่านอย่างคร่าว ๆ เช่น เป็นเรื่องประเภทใด ใครเป็นผู้แต่ง เพื่อให้ให้นักเรียนทราบที่มาของเรื่อง จากนั้นจะเกิดการติดตาม ซึ่งการติดตามนี้คือการหาคำตอบจากข้อความที่ได้ร่วมกันตั้งไว้ในขั้นเตรียม ซึ่งการได้มาของคำตอบจะทำให้นักเรียนไขข้อสงสัยและทำให้เข้าใจเรื่องราวได้มากขึ้น หลังจากนั้นนักเรียนจะจดบันทึกสิ่งที่ได้ในรูปแบบของผังกราฟิก แบบผังความคิด ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ของความคิดต่าง ๆ ในโครงสร้างภาพรวมโดยใช้เส้นคำ สี เครื่องหมายต่าง ๆ และภาพ ทำให้นักเรียนเกิด ความเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ง่ายและชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์และมีความสุขกับการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับพิมศรี ยาศิ ได้ศึกษาการพัฒนาการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบพาโนรามาเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนแม่หลวงอุปถัมภ์ไทยศิริ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 ซึ่งผลการวิจัยปรากฏว่า ประสิทธิภาพของแผน การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้วิธีสอนอ่านจับใจความแบบพาโนรามาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแม่หลวงอุปถัมภ์ไทยศิริ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 ทั้งหมด 10 แผนการจัดการเรียนรู้มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 84.41/ 82.22 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้วิธีสอนอ่านจับ

ใจความแบบพาโนรามาในการพัฒนาการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแม่หลวงอุปถัมภ์ไทยศิริสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 ก่อนเรียนของนักเรียนมีค่าเท่ากับ 11.44 คิดเป็นร้อยละ 34.33 สำหรับคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 24.67 คิดเป็นร้อยละ 82.22 ซึ่งสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 11.90 คะแนน และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแม่หลวงอุปถัมภ์ไทยศิริสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 ที่เรียนโดยวิธีสอนอ่านแบบพาโนรามา ในการอ่านจับใจความ โดยภาพรวมความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (พิมศรี ยาคี, 2555)

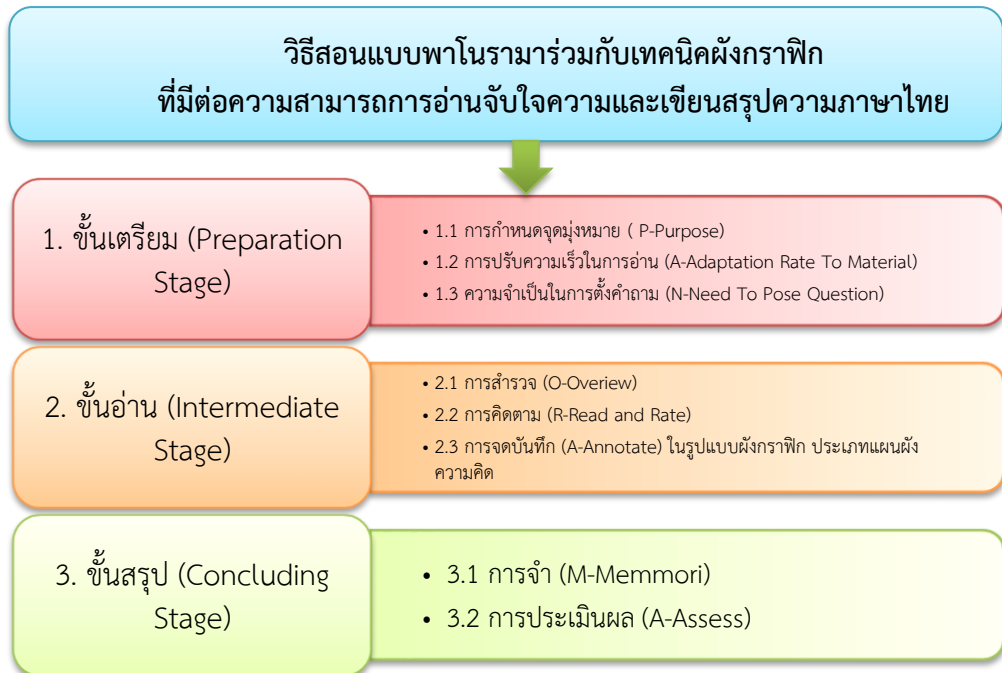
2. ความสามารถในการเขียนสรุปความภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีสอนแบบพาโนรามาร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่ผลการวิเคราะห์เป็นเช่นนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบพาโนรามาร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกเป็นการบูรณาการทักษะการอ่านและการเขียนที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญ มีวิธีการฝึกอ่านที่เป็นขั้นตอนและมีการสรุปข้อมูลโดยการสร้างเป็นผังกราฟิกในรูปแบบแผนผังความคิด ซึ่งลักษณะของแผนผังความคิดทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ ได้เร็วขึ้น และสามารถนำเนื้อหาที่เป็นประเด็นสำคัญมาเรียบเรียงใหม่ให้ได้ใจความที่สั้นกะทัดรัดและเข้าใจง่ายด้วยสำนวนภาษาของตนเอง ทำให้นักเรียนสามารถเขียนสรุปใจความสำคัญของเนื้อหาที่อ่านได้ซึ่งสอดคล้องกับ บุณณภัสสร เบญจฉวีภูฎากฤษ์ ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนสรุปความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ PANORAMA และ แบบ KWL ผลการวิจัยปรากฏว่าแผนจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนสรุปความภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบ PANORAMA และ แบบ KWL มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.90/87.64 และ 89.25/80.21 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ PANORAMA และแบบ KWL มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนสรุปความภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ PANORAMA และ แบบ KWL มีความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์และการเขียนสรุปความภาษาไทยแตกต่างกัน (บุณณภัสสร เบญจฉวีภูฎากฤษ์, 2556)

องค์ความรู้ใหม่

วิธีสอนแบบพาโนรามาเป็นแนวคิดของเอ็ดเวิร์ด (Peter Edward) เป็นวิธีการสอนอ่านที่พัฒนามาจากหลากหลายวิธีการสอน การอ่านจับใจความโดยการสอนอ่านแบบพาโนรามา

เป็นการสอนที่นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน โดยนักเรียนได้มีโอกาสฝึกฝน ก่อนที่นักเรียนจะอ่านด้วยตนเองตามลำพัง โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้จัดกิจกรรมการอ่านและให้คำแนะนำรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน และการใช้เทคนิค ผังกราฟิกมาใช้ในการสอนนั้นทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายและชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งในงานวิจัยนี้ได้นำวิธีการสอนแบบพาโนรามาและเทคนิคผังกราฟิกมาใช้ร่วมกัน ส่งผลให้นักเรียนสามารถอ่านจับใจความและเขียนสรุปความภาษาไทยได้ ตามขั้นตอนการสอน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 วิธีสอนแบบพาโนรามาพร้อมกับเทคนิคผังกราฟิก

จากภาพที่ 1 อธิบายได้ว่า การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้วิธีสอนแบบพาโนรามาพร้อมกับเทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความภาษาไทย มี 3 ขั้นตอนใหญ่ 8 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

1.ขั้นเตรียม (Preparation Stage) เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความพร้อมในการเรียนรู้และวางแนวทางในการปฏิบัติตามลำดับ

1.1 การกำหนดจุดมุ่งหมาย (P – Purpose) ครูและนักเรียนช่วยกันกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่านโดยตอบคำถามที่ว่า “ฉันกำลังทำอะไรอยู่เพื่ออะไร”

1.2 การปรับความเร็วในการอ่าน (A – Adaptation Rate To Material) ครูชี้แนะวิธีการอ่านด้วยความเร็วที่แตกต่างกันโดยยืดหยุ่นตามลักษณะเรื่องที่อ่านและตามจุดมุ่งหมายของการอ่านที่กำหนดไว้

1.3 ความจำเป็นในการตั้งคำถาม (N – Need To Pose Question) ครูและนักเรียนอภิปรายเพื่อร่วมกันกำหนดคำถามซึ่งครอบคลุมสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

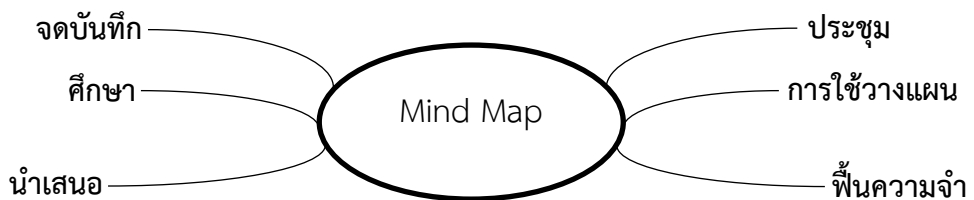
2. ขั้นอ่าน (Intermediate Stage) เป็นขั้นที่นักเรียนลงมืออ่านอย่างพิจารณาไตร่ตรองจนเกิดความเข้าใจ เพื่อสื่อความหมายจากสิ่งที่อ่านให้ถูกต้อง มีแนวปฏิบัติตามขั้นตอนการอ่าน ดังนี้

2.1 การสำรวจ (O – Overview) ครูให้นักเรียนเริ่มการอ่านจากการสำรวจเรื่องที่อ่านอย่างคร่าวๆ เช่น เป็นเรื่องประเภทใด ใครแต่ง หัวข้อเรื่อง บทสรุป ฯลฯ เพื่อทราบแนวคิดของผู้แต่ง

2.2 การติดตาม (R – Read and Rate) นักเรียนอ่านด้วยความพยายามตอบคำถามที่ตั้งไว้โดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของตน เพื่อให้เข้าใจดียิ่งขึ้น

2.3 การจดบันทึก (A – Annotate) นักเรียนบันทึกสิ่งที่น่าสนใจลงในใบงานหรือสมุด ชีตเส้นใต้ใจความสำคัญของข้อความที่อ่าน รวมทั้งสรุปเรื่องที่อ่านเพื่อเป็นการช่วยจำและเน้นย้ำความเข้าใจ ในรูปแบบของผังกราฟิก ดังนี้

ผังความคิด (Mind Map) หมายถึง ผังที่แสดงความสัมพันธ์ความคิดต่าง ๆ ให้เห็นโครงสร้าง ในภาพรวม โดยใช้เส้นคำ ระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรง เรขาคณิต และภาพ แสดงความหมาย และความเชื่อมโยงของความคิดหรือสาระนั้น ๆ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ผังความคิดเรื่องการใช้ Mind Map

3. ขั้นสรุป (Concluding Stage) เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยปฏิบัติ ดังนี้

3.1 การจำ (M – Memmori) ครูให้นักเรียนนำข้อความที่จดบันทึกมา ทบทวนความจำโดยแยกแยะจุดสำคัญของเรื่องให้เป็นระบบ เพื่อสะดวกในการนำมาใช้ใหม่ เมื่อต้องการ โดยการเขียนสรุปความจากเรื่องที้อ่านเป็นสำนวนภาษาของตนเอง

3.2 การประเมินผล (A – Assess) ครูและนักเรียนช่วยกันอภิปรายเรื่องราว ที่อ่านเพื่อเป็นการประเมินว่านักเรียนอ่านได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ตอนต้นหรือไม่ อ่านแล้วสามารถสรุปความจากเรื่องที้อ่านได้หรือไม่วิธีการประเมินผล ให้นักเรียนทำ แบบฝึกหัด ให้ตอบคำถาม นำเสนอหน้าชั้นเรียน ตรวจแบบฝึกหัดส่วนขั้นตอนในการสรุปครูจะเป็นผู้ดำเนินการสรุปหลังการอภิปรายร่วมกันกับนักเรียน เพื่อเป็นการเน้นย้ำ ความเข้าใจและ ให้นักเรียนได้ประเมินผลตนเอง

สรุป/ข้อเสนอแนะ

1. ความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทย หลังเรียนโดยใช้วิธีสอนแบบพาโนรามา ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐานที่วางไว้

2. ความสามารถการเขียนสรุปความภาษาไทย หลังเรียนโดยใช้วิธีสอนแบบพาโนรามา ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐานที่วางไว้

ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

1. ควรมีการสร้างความเข้าใจให้นักเรียนทราบถึงขั้นตอนการจัดกิจกรรม ในแต่ละ ขั้นตอน โดยการยกตัวอย่างและครูคอยแนะนำในแต่ละกิจกรรม

2. ควรอธิบายวิธีการทำผังกราฟิกในรูปแบบต่าง ๆ ให้นักเรียนเข้าใจก่อนการปฏิบัติ กิจกรรม

3. ควรอธิบายขั้นตอนของการอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความให้นักเรียน เข้าใจก่อนการปฏิบัติกิจกรรม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบพาโนรามา ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกกับทักษะ การอ่านและการเขียนอื่น ๆ ในภาษาไทย เช่น การอ่านเชิงวิเคราะห์ การเขียนตามจินตนาการ ฯลฯ

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบพาโนรามา ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกกับนักเรียนใน ระดับชั้นอื่น ๆ และศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความพึงพอใจ ความคิดสร้างสรรค์ ฯลฯ

เอกสารอ้างอิง

- โรงเรียนวัดสระไคร. (2561). ผลการทดสอบการอ่านเขียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. นครศรีธรรมราช: โรงเรียนวัดสระไคร.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2553). 80 นวัตกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: แดเน็กซ์อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2547). การสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: เมธีทิปส์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- บุญณภััสสร เบญจฉัญญากุญช์. (2556). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ และการเขียนสรุปความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ PANORAMA กับแบบ KWL. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปณิตตา สุกดำ. (2556). ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก ที่มีต่อการอ่านจับใจความภาษาไทยและการเขียนสรุปความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ปิยะดา พงศ์สุชาติ. (2555). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้วิธีสอนแบบ PANORAMA ร่วมกับเทคนิค KWH-Plus กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- พิมพ์ศรี ยาดิ. (2555). การพัฒนาการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนอ่านแบบพานอรามาเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแม่หลวงอุปถัมภ์ไทยคีรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- รุ่งนภา โภกะพันธ์. (2552). การพัฒนาชุดฝึกการเขียนสรุปความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนุสสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

อมรรัตน์ จิตตะกาล. (2556). การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ร่วมกับการใช้ผังกราฟิก สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยทักษิณ.

Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing*. (3rd ed.). NY: Harper & Collins.